

KẾT LUẬN

Kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện trên địa bàn tỉnh Đắk Nông.

Thực hiện Quyết định số 27/QĐ-SCT ngày 13/4/2022 của Giám đốc Sở Công Thương Quyết định kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện trên địa bàn tỉnh Đắk Nông; Kế hoạch số 01/KH-ĐKT ngày 20/4/2022 của Đoàn kiểm tra số 27 Kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện trên địa bàn tỉnh Đắk Nông. Đoàn kiểm tra số 27 do Sở Công Thương chủ trì, phối hợp với Văn phòng Thường trực - Ban Chỉ huy phòng, chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn tỉnh, UBND các huyện Cư Jut, Krông Nô, Đắk Song, Đắk G'long, Đắk R'lấp và thành phố Gia Nghĩa (nơi có công trình thủy điện đang vận hành trên địa bàn) tiến hành kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện trên địa bàn tỉnh Đắk Nông.

Từ ngày 04/5 đến ngày 13/5/2022, Đoàn kiểm tra đã tiến hành kiểm tra tại 14 đập, hồ chứa thủy điện của 11 chủ sở hữu, khai thác, vận hành đập, hồ chứa thủy điện đang vận hành trên địa bàn các huyện Cư Jut, Krông Nô, Đắk Song, Đắk G'long, Đắk R'lấp và thành phố Gia Nghĩa.

Xét Báo cáo kết quả kiểm tra số 01/BC-ĐKT ngày 26 tháng 5 năm 2022 của Đoàn kiểm tra số 27. Giám đốc Sở Công Thương tỉnh Đắk Nông kết luận như sau:

I. Về các đơn vị được kiểm tra

Đối tượng kiểm tra gồm có 14 đập, hồ chứa thủy điện của 11 chủ sở hữu, khai thác, vận hành đập, hồ chứa thủy điện đang vận hành trên địa bàn tỉnh (gọi tắt chủ đập thủy điện), cụ thể: Công ty Cổ phần Thủy điện - Điện Lực 3 (khai thác, vận hành thủy điện Drây H'linh 2); Công ty Thủy điện Buôn Kuốp (thủy điện Buôn Tua Srah); Công ty TNHH Bình Minh (thủy điện Đắk Rung 1); Công ty Cổ phần Công trình Việt Nguyên (thủy điện Đắk Nông, Đắk Nông 1, Đắk Rung); Công ty Cổ phần Thủy điện Đắk R'Tih (thủy điện Đắk R'tih), Công ty Cổ phần Thủy điện Á Đông (thủy điện Đắk Nông 2), Công ty Cổ phần VRG – Đắk Nông (thủy điện Đắk Sin 1); Công ty TNHH MTV Hương Giang (thủy điện Nhân Cơ); Công ty TNHH N&S (thủy điện Đắk Ru, Quảng Tín); Công ty TNHH Thủy điện Mê Kông II (thủy điện Đắk N'Teng); Công ty TNHH Xây dựng Thăng Long (thủy điện Đa Klong).

II. Kết quả kiểm tra

1. Đăng ký an toàn đập: Các chủ đập thủy điện đã thực hiện lập Tờ khai đăng ký an toàn đối với 14 đập thủy điện theo quy định tại Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 của Chính phủ.

2. Công tác thực hiện các quy trình:

- Quy trình vận hành hồ chứa/liên hồ chứa thủy điện: Nhìn chung các chủ đập thủy điện vận hành công trình theo quy trình vận hành hồ chứa được phê duyệt; việc phối kết hợp với các đơn vị vận hành thủy điện bậc thang, chính quyền các địa phương được các chủ đập thủy điện chú trọng tăng cường; việc cảnh báo, báo hiệu vận hành được duy trì thực hiện.

Đối với các thủy điện vừa và lớn (*Đrây H'linh 2, Buôn Tua Srah, Đắc R'tih, Đắc Sin 1, Đắc Rung, Đắc Rung 1, Đắc N'Teng, Quảng Tín, Đắc Ru*): chủ đập thủy điện tổ chức vận hành hồ chứa theo quy trình vận hành liên hồ chứa được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt và quy trình vận hành đơn hồ do Bộ Công Thương, UBND tỉnh phê duyệt.

Đối với các thủy điện nhỏ (*Đắc Nông, Đắc Nông 1, Đắc Nông 2, Nhân Cơ*): chủ đập đã rà soát và tự phê duyệt quy trình vận hành theo quy định Nghị định số 114/2018/NĐ-CP và Thông tư số 09/2019/TT-BCT ngày 08/7/2019 của Bộ Công Thương để thực hiện.

- Quy trình vận hành cửa van/Quy trình bảo trì từng hạng mục công trình: Đã được Chủ đập thủy điện lập, phê duyệt và tổ chức triển khai đáp ứng yêu cầu vận hành và đảm bảo an toàn cho từng hạng mục công trình.

3. Việc thực hiện lắp đặt thiết bị và quan trắc công trình:

Các chủ đập thủy điện thực hiện công tác quan trắc đập, hồ chứa nước và các công trình liên quan theo quy định, phù hợp với quy mô loại đập, cấp đập trong hồ sơ thiết kế để theo dõi liên tục tình trạng an toàn, ổn định của công trình. Chú trọng quan sát, theo dõi, kiểm tra các yếu tố lún, nứt, thấm, rò rỉ, việc áp dụng yếu tố kỹ thuật vào công tác quan trắc theo quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật.

4. Thực hiện lắp đặt thiết bị quan trắc khí tượng thủy văn chuyên dùng:

Các chủ đập thủy điện đã thực hiện việc lắp đặt thiết bị; thực hiện các nội dung, chế độ quan trắc và cung cấp thông tin, dữ liệu quan trắc cho các cơ quan chức năng theo quy định.

5. Thực hiện việc kiểm tra và báo cáo đánh giá an toàn đập; hiện trạng an toàn đập, hồ chứa nước năm 2022:

- 14/14 đập thủy điện được Chủ đập thủy điện tổ chức kiểm tra, đánh giá và báo cáo Cục Kỹ thuật an toàn và Môi trường công nghiệp - Bộ Công Thương.

- 14/14 đập, hồ chứa thủy điện được Chủ đập thủy điện tổ chức kiểm tra hiện trạng và báo cáo Sở Công Thương theo quy định.

Tại thời điểm kiểm tra, chủ đập thủy điện báo cáo công trình đập, hồ chứa thủy điện được vận hành bình thường, không có hiện tượng bất thường, đảm bảo vận hành an toàn.

6. Kiểm định an toàn đập:

14/14 đập thủy điện đã được kiểm định theo quy định tại Nghị định số 72/2007/NĐ-CP ngày 07/5/2007, Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 của Chính phủ.

7. Việc duy tu, bảo dưỡng, sửa chữa, vận hành thử thiết bị vận hành đập; công tác bảo trì cho từng hạng mục công trình đập và thiết bị lắp đặt tại công trình:

Các chủ đập thủy điện đã tổ chức thực hiện việc duy tu, bảo dưỡng, sửa chữa, vận hành thử thiết bị vận hành đập; thực hiện phát quang, khơi thông mương rãnh đập, bảo trì, thông rửa các thiết bị quan trắc ...

8. Thực hiện việc lắp đặt hệ thống giám sát vận hành:

Các chủ đập thủy điện đã thực hiện việc lắp đặt đầy đủ hệ thống giám sát vận hành, thiết bị thông tin, cảnh báo an toàn cho vùng hạ du đập, gồm: Cột thủy chí hoặc trang thiết bị có tính năng tương tự để xác định được mực nước hạ lưu đập; Camera giám sát mực nước hạ lưu hồ chứa, trước và sau của tràn xả lũ; Còi hụ báo xả tràn và báo xả nước chạy máy.

9. Công tác cắm mốc giới xác định phạm vi bảo vệ đập:

Các chủ đập thủy điện đã xây dựng phương án cắm mốc chỉ giới xác định phạm vi bảo vệ đập, hồ chứa thủy điện; tổ chức cắm mốc ngoài thực địa, bàn giao cho chính quyền địa phương và quản lý mốc chỉ giới theo quy định.

10. Xây dựng và thực hiện phương án:

- Về phương án bảo vệ đập, hồ chứa nước: Các chủ đập thủy điện tổ chức thực hiện Phương án bảo vệ đập, hồ chứa nước được UBND tỉnh phê duyệt theo quy định Nghị định 72/2007/NĐ-CP ngày 07/5/2007 của Chính phủ, Thông tư số 34/2010/TT-BCT ngày 07/10/2010 của Bộ Công Thương và báo cáo chưa có sự thay đổi về bố trí công trình trong giai đoạn khai thác nên không thuộc trường hợp điều chỉnh Phương án, trình cơ quan có thẩm quyền phê duyệt theo quy định tại Nghị định số 114/2018/NĐ-CP. Đối với các thủy điện có hồ chứa nhỏ (như: Đăk Nông, Đăk Nông 1, Đăk Nông 2, Nhân Cơ, Đa Klong), các chủ đập thủy điện đã tự phê duyệt, tổ chức thực hiện Phương án bảo vệ đập, hồ chứa nước theo quy định tại Nghị định số 114/2018/NĐ-CP và Thông tư số 09/2019/TT-BCT.

- Về phương án ứng phó thiên tai: Các chủ đập thủy điện đã lập, phê duyệt và tổ chức thực hiện Phương án ứng phó thiên tai theo quy định tại Điều 22 Luật Phòng, chống thiên tai. Tại thời điểm kiểm tra, các chủ đập có tập kết vật tư, vật liệu, trang thiết bị cần thiết phục vụ công tác ứng phó thiên tai năm 2022 theo phương án đã được phê duyệt.

- Về phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp:

+ Đối với các thủy điện có đập, hồ chứa nước và vùng hạ du trên địa bàn 01 xã (gồm các thủy điện: Đăk Rung, Đăk Rung 1, Đăk Nông, Đăk Nông 1, Đăk Nông 2, Quảng Tín, Đăk Ru, Đa Klong), các chủ đập thủy điện đã lập Phương án trình UBND cấp xã phê duyệt theo quy định.

+ Đối với các thủy điện có đập, hồ chứa nước và vùng hạ du trên địa bàn 02 xã (gồm các thủy điện: Đăk Sin 1, Nhân Cơ), các chủ đập thủy điện đã lập Phương án trình UBND cấp huyện phê duyệt theo quy định.

+ Đối với các thủy điện có đập, hồ chứa nước và vùng hạ du trên địa bàn 02 huyện (gồm các thủy điện: Đăk R'Tih, Đăk N'teng), hiện nay các chủ đập thủy điện đang triển khai lập Phương án trình UBND cấp tỉnh phê duyệt.

+ Đối với các thủy điện có đập, hồ chứa nước và vùng hạ du trên địa bàn giáp ranh 02 tỉnh (gồm các thủy điện: Buôn Tua Srah, Drây H'linh 2), các chủ đập thủy điện đang tổ chức thực hiện theo Phương án phòng chống lũ lụt vùng hạ du đập thủy điện được quy định tại điều khoản chuyển tiếp của Thông tư số 09/2019/TT-BCT ngày 08/7/2019 của Bộ Công Thương. Hiện nay, các chủ đập thủy điện đang triển khai lập Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp trình UBND cấp tỉnh phê duyệt theo quy định tại Nghị định số 114/2018/NĐ-CP.

11. Các hoạt động trong phạm vi bảo vệ đập, hồ chứa thủy điện:

Hiện nay, có hoạt động nuôi cá lồng trong lòng hồ của 03 thủy điện (Đăk R'Tih có 10 lồng, Đăk Rung 1 có 05 lồng, Đăk Sin 1 có 03 lồng) mang tính tự phát của người dân, chưa được cơ quan có thẩm quyền cho phép theo quy định tại Nghị định số 114/2018/NĐ-CP; Riêng đối với thủy điện Đăk R'Tih còn có các hoạt động xây dựng nhà ở, san lấp mặt bằng, trồng cây lâu năm ... chưa được cấp phép theo quy định. Theo báo cáo của các chủ đập thủy điện, đơn vị đã báo cáo và đang phối hợp với chính quyền địa phương tuyên truyền vận động, hướng dẫn người dân thực hiện các thủ tục hồ sơ về cấp phép hoạt động theo quy định.

12. Công tác phối hợp với chính quyền địa phương (cấp xã, huyện) trong quá trình vận hành:

Các chủ đập thủy điện đã ký Quy chế phối hợp về Phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn với chính quyền địa phương; Thống nhất với chính quyền địa phương trong việc lắp đặt các cột thủy chí, lắp đặt hệ thống cảnh báo xả lũ; thống nhất trong công tác quản lý các cột mốc giới bảo vệ đập, hồ chứa thủy điện theo quy định.

13. Công tác lưu trữ hồ sơ kỹ thuật: Các chủ đập thủy điện đã thực hiện việc lưu trữ hồ sơ theo đúng quy định.

III. Nhận xét, đánh giá

Qua kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện tại 11 đơn vị là chủ sở hữu, khai thác, vận hành đập, hồ chứa của 14 thủy điện, Giám đốc Sở đánh giá như sau:

1. Ưu điểm

Nhìn chung các chủ đập thủy điện đã nhận thức rõ hơn về trách nhiệm thực hiện các quy định pháp luật về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện và tổ chức triển khai thực hiện các quy định về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện theo quy định tại Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 của Chính phủ về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước, Thông tư số 09/2019/TT-BCT ngày 08/7/2019 của Bộ Công Thương quy định về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện và các quy định hiện hành có liên quan.

Công tác phối hợp với chính quyền địa phương được quan tâm chú trọng hơn, việc phối hợp vận hành giữa các đơn vị thủy điện bậc thang được các chủ đập thủy điện thực hiện chặt chẽ; công tác báo cáo cơ quan quản lý nhà nước, cung cấp thông tin đáp ứng yêu cầu, phù hợp tình hình thực tế.

Việc vận hành thủy điện được thực hiện theo quy trình vận hành hồ chứa, liên hồ chứa được phê duyệt, cảnh báo nguy hiểm, báo hiệu vận hành được duy trì; công tác kiểm tra, đánh giá an toàn công trình thủy điện trước, trong, sau mùa mưa, bão hằng năm được đảm bảo; việc bảo trì, bảo dưỡng, sửa chữa hạng mục công trình đập, thiết bị vận hành đập, nhà máy thủy điện... được chú trọng kịp thời đáp ứng yêu cầu vận hành thực tế. Công tác lưu trữ hồ sơ kỹ thuật, hồ sơ liên quan đến vận hành công trình được các đơn vị thực hiện phù hợp thực tế công tác vận hành, quản lý. Thời điểm kiểm tra, các đập, hồ chứa thủy điện vận hành bình thường.

2. Hạn chế, tồn tại

Các thủy điện có tuyến kênh dẫn nước hở, thủy điện gần vùng dân cư, việc kiểm tra để thay thế, lắp đặt mới, lắp đặt bổ sung các biển cảnh báo nguy hiểm, biện pháp an toàn... tại tuyến đập, hồ chứa, tuyến kênh dẫn, các vị trí xung yếu còn chưa được duy trì thường xuyên (*Quảng Tín, Đăk Ru, Đăk Rung, Đăk Rung 1, Đăk N'Teng, Đăk R'tih*).

Các chủ đập thủy điện Buôn Tua Srah, Đrây H'linh 2, Đăk N'Teng chưa tổ chức phê duyệt Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa thủy điện do chưa có bản đồ ngập lụt vùng hạ du được cấp có thẩm quyền phê duyệt và chuyển giao.

Các đơn vị còn thiếu sót trong công tác kiểm tra các hoạt động trong phạm vi bảo vệ đập, hồ chứa thủy điện để kịp thời phát hiện các hoạt động trái phép, báo cáo với chính quyền địa phương theo quy định.

IV. Nội dung kiến nghị

Nhằm bảo đảm an toàn vận hành các công trình thủy điện trên địa bàn tỉnh trong năm 2022, Giám đốc Sở Công Thương đề nghị các cơ quan, đơn vị thực hiện các nội dung như sau:

1. Yêu cầu chung đối với các chủ sở hữu, vận hành, khai thác đập, hồ chứa công trình thủy điện trên địa bàn tỉnh:

Tiếp tục rà soát và tổ chức thực hiện đầy đủ các nội dung nhiệm vụ thuộc phạm vi trách nhiệm về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện theo quy định Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 của Chính phủ, Thông tư số 09/2019/TT-BCT ngày 08/7/2019 của Bộ Công Thương và các quy định hiện hành có liên quan; đồng thời, triển khai thực hiện đầy đủ nội dung các Văn bản chỉ đạo của Bộ Công Thương, Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Nông và các Văn bản Sở Công Thương gửi đến đơn vị trong năm 2022 để bảo đảm vận hành an toàn công trình thủy điện và vùng hạ du của công trình.

Chủ đập thủy điện phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, đơn vị chuyên môn có chức năng về khí tượng thủy văn, nhất là Ban chỉ huy phòng, chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn các cấp để theo dõi sát thông tin dự báo, tình hình diễn biến thời tiết trên lưu vực, trong khu vực; theo dõi chặt chẽ diễn biến lưu lượng nước về hồ chứa thủy điện, phân tích, đánh giá, nhận định tình hình và tổ chức vận hành công trình thủy điện theo đúng quy trình vận hành hồ chứa. Chủ động triển khai công tác đảm bảo an toàn công trình theo các phương án an toàn đã được phê duyệt, phối hợp các đơn vị thủy điện bậc thang để vận hành an toàn công trình thủy điện.

Vận hành công trình thủy điện theo đúng quy trình vận hành hồ chứa, liên hồ chứa được phê duyệt (nếu có); thực hiện việc thông báo, cảnh báo, báo hiệu vận hành cho vùng hạ du thủy điện theo đúng quy định; rà soát việc thực hiện quy trình vận hành hồ chứa thủy điện, điều chỉnh quy trình vận hành hồ chứa thủy điện và tổ chức phê duyệt theo quy định. Rà soát xây dựng, bổ sung, điều chỉnh các quy trình bảo trì, bảo dưỡng, quy trình vận hành công trình, quy trình xử lý sự cố các thiết bị, hạng mục đập, hạng mục công trình để tổ chức thực hiện nhằm bảo đảm vận hành an toàn, hiệu quả công trình thủy điện.

Tập kết đầy đủ vật tư, vật liệu, trang thiết bị bảo vệ đập, phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn tại vị trí đập và các vị trí xung yếu của công trình theo các phương án đã được phê duyệt. Bố trí lực lượng xung kích bảo vệ công trình, phòng chống thiên tai của đơn vị. Kiểm tra, tăng cường lắp đặt thêm các biển cảnh báo nguy hiểm, cảnh báo vùng nước sâu, các biện pháp an toàn tại vị trí đập, ven hồ chứa, tuyến kênh dẫn, vùng hạ du và các vị trí xung yếu của công trình để cảnh báo, đảm bảo an toàn.

Thường xuyên thực hiện công tác theo dõi, kiểm tra, đánh giá an toàn đối với đập, hồ chứa thủy điện, tuyến công trình đầu mối và khu vực nhà máy; tăng cường công tác bảo vệ đập, hồ chứa; lên phương án sẵn sàng ứng phó, xử lý phù hợp với các tình huống bất thường tại công trình do đơn vị quản lý, vận hành. Phối hợp chặt chẽ với các cấp chính quyền địa phương, cơ quan, đơn vị liên quan kịp thời thông tin, báo cáo, phối hợp xử lý các vấn đề liên quan nếu phát hiện trường hợp có nguy cơ mất an toàn đối với công trình, vùng hạ du.

2. Giao Phòng Quản lý công nghiệp và các phòng chuyên môn của Sở Công Thương:

Phối hợp triển khai các nội dung nhiệm vụ thuộc phạm vi trách nhiệm về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện theo quy định pháp luật đến các chủ sở hữu, khai thác và vận hành đập, hồ chứa các công trình thủy điện trên địa bàn tỉnh biết, thực hiện; nghiên cứu tham mưu, đề xuất nội dung công tác quản lý nhà nước về đầu tư xây dựng dự án thủy điện và vận hành, khai thác công trình thủy điện theo đúng các quy định của pháp luật hiện hành.

Theo dõi, đôn đốc các chủ đập thủy điện được kiểm tra tổ chức thực hiện các nội dung đề nghị của Đoàn kiểm tra, Kết luận kiểm tra của Giám đốc Sở Công Thương.

Trên đây là kết luận kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về quản lý an toàn đập, hồ chứa thủy điện trên địa bàn tỉnh Đắk Nông năm 2022, Sở Công Thương tỉnh Đắk Nông thông báo đến các đơn vị được kiểm tra biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Đơn vị kiểm tra (*Có danh sách kèm theo*);
- Cục KTAT và MTCN – Bộ Công Thương (*B/c*);
- UBND tỉnh (*báo cáo*);
- Ban Chỉ huy PCTT và TKCN tỉnh;
- UBND các huyện: Cư Jut, Krông Nô, Đắk Song, Đắk R'lấp, Đắk Glong và TP Gia Nghĩa;
- Lãnh đạo Sở;
- Các phòng: QLNL, Thanh tra Sở;
- Lưu: VT, QLCN.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Võ Công Tuấn